

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR**

21 iulie 2026

**Probă scrisă
LIMBA ȘI LITERATURA NEOGREACĂ**

Varianta 1

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

1. Redactați o traducere literară în limba română a textului de mai jos.

20 de puncte

ΜΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Ο ερωτισμός του ποιήματος μαρτυρείται στον πρώτο στίχο με τη λέξη «κρυφό», μάλλον τόπος μυστικής συνάντησης, αλλά και από το γράψιμο του ονόματος στην άμμο που δηλώνει και την εφήμερη διάρκεια της ζωής – «και σβήστηκε η γραφή».

Είναι λίγες, σπάνιες και νοσταλγικές οι στιγμές για ένα ερωτευμένο ζευγάρι, να περπατάει σ' ένα ερημικό, αμμουδερό ακρογιάλι πιασμένοι χέρι-χέρι... Η Άρνηση βρίσκεται πάντα μπροστά τους. Η Άρνηση της φύσης να σβήσει τη δίψα τους «μα το νερό γλυφό», η Άρνηση της αμμουδιάς να κρατήσει το χαραγμένο όνομα. Οι όμορφες και σπάνιες τέτοιες στιγμές είναι λίγες για όλους μας και τις χαιρόμαστε με μεγάλη και απερίγραπτη απόλαυση, αλλά «ωραία που φύσηξεν ο μπάτης» και πάνω στην αισθησιακή και οργασμική ομορφιά – πόσο φευγαλέο είναι αυτό το γράψιμο – και χάνονται τα πάντα στη γρήγορη ζωή μας. Ιδού η σκληρή και ταπεινωτική Άρνηση.

Και τέλος, η Άρνηση της ίδιας της ζωής να πραγματοποιήσουμε τα όνειρα και τις επιδιώξεις μας. Και πάντα με μελαγχολία παραδεχόμαστε το πετρωμένο (η άνω τελεία το λέει αυτό!) και μοιραία αλλάζουμε ζωή. Είναι μία σημαντική ποιητική οικονομία του νομπελίστα μας ποιητή Σεφέρη.

Ο Γιώργος Σεφέρης ήταν και είναι μία κεντρική μορφή της νεότερης ποίησής μας και ένας από τους βασικότερους εκφραστές του ελληνικού ποιητικού μοντερνισμού. Στα ποιήματά του βλέπουμε πώς συνδυάζεται το ελληνικό πολιτισμικό παρελθόν και είναι εκπρόσωπος της ευρωπαϊκής πρωτοπορίας του καιρού του. Θα προσθέσω επίσης πως «Οι Δοκίμες» του Α' και Β' –τα γραπτά του δοκίμια – είναι όντως τα καλύτερα υποδείγματα ελληνικής γλωσσικής καθαρότητας, αλλά και εκφραστικής σαφήνειας.

Το αυτοσχέδιο αυτό άναρθρο ποίημα «Άρνηση» είναι ένα από τα ποιήματα του Γ. Σεφέρη που μελοποιήθηκε από τον Μίκη Θεοδωράκη στο Παρίσι το 1960. Ηχογραφήθηκε το Φεβρουάριο του 1962, με την φωνή του Γρηγόρη Μπιθικώτση για το δίσκο «Επιφάνεια». Η φωνή του, η μελωδία του Μίκη, το μπουζούκι του Κώστα Παπαδόπουλου και του Λάκη Καρνέζη συνδυασμένα βοήθησαν τους στίχους του ποιητή Σεφέρη να φτάσουν εύκολα και ευχάριστα στα αυτιά, στα χείλη και στις καρδιές όλων των Ελλήνων.

ΚΑΙ Ο ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΣ ΤΟΥ

Φρονούμε πως ο κόσμος που τραγουδάει το όμορφο αυτό ποίημα με τη θαυμάσια μελοποίηση του Θεοδωράκη, δεν πάει σε όλο το βάθος του ποιήματος. Οι πιο πολλοί περικλείουν όλο το νόημά του στον πρώτο στίχο.

Άλλοι πάλι ίσως σταματάνε στον τίτλο «Άρνηση» και συμβολικά το κάνουν ένα τραγούδι Αντίστασης. Να θυμηθούμε εδώ πως όταν γινόταν η κηδεία του Σεφέρη, το 1971, τον καιρό της Δικτατορίας, με αυτό το τραγούδι χιλιάδες κόσμος συνόδεψε τον ποιητή στον τάφο. Μάλλον πολλοί συνδύαζαν τον τίτλο «Άρνηση» με την περίφημη λακωνική «Δήλωση του Σεφέρη» κατά της Δικτατορίας. Ευελπιστώ πως θα τη θυμάστε για το καθαρό και επιτηδευμένο της γράψιμο.

Άλλοι πάλι, γοητεύονται από τη μελωδία και συνεπαίρνονται από τον τελευταίο στίχο «κι αλλάξαμε ζωή»! Όποια ζωή και να κάνει κανείς, πάντοτε υπάρχει μέσα μας το όνειρο και η επιθυμία για ανανέωση «κι αλλάξαμε ζωή»!

Πολλές οι ερμηνείες και πολλά τα νοήματα. Ποια είναι η αλήθεια; Δεν είναι υποχρεωτικό να συμφωνήσετε με τη δική μου προσέγγιση και ερμηνεία. Κρατήστε τη δική σας εκδοχή.

Όπως είπα και στην αρχή, αυτή είναι η ομορφιά και το μεγαλείο της ποίησης. Και ο Σεφέρης δέχεται κάθε ερμηνεία, αρκεί να υπάρχει μία ανθρώπινη κριτική και μία πιο ανθρώπινη προσέγγιση στο τι ακριβώς εκτιμούμε στην πάρα πολύ μικρή και σύντομη ζωή μας!

Θωμάς Γ. Ηλιοπούλος, *Η «Άρνηση» του Γιώργου Σεφέρη* (Άρθρο-Περιοδικό: *Νέος Κόσμος*)

2. Analizați în limba neogreacă morfologic și sintactic cuvintele subliniate în textul de la cerința 1. **10 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Redactați în limba neogreacă, în 400-500 de cuvinte, un comentariu literar al textului de mai jos.

ΣΗΜΕΡΑ το στρατόπεδο σιωπαίνει.

Σήμερα ο ήλιος τρέμει αγκιστρωμένος στη σιωπή
όπως τρέμει το σακάκι του σκοτωμένου στο συρματοπλεγμα.

Σήμερα ο κόσμος είναι λυπημένος.

Ξεκρέμασαν μια μεγάλη καμπάνα και την ακούμπησαν στη γη.

Μες στο χαλκό της καρδιοχτυπά η ειρήνη.

Σιωπή. Ακούστε τούτη την καμπάνα.

Σιωπή. Οι λαοί περνούν σηκώνοντας στους ώμους τους
το μέγα φέρετρο του Μπελογιάννη.

Οι δολοφόνοι κρύβονται πίσω από τα μαχαίρια τους.

Τραβηχτείτε πέρα δολοφόνοι. Τραβηχτείτε πέρα.

Σιωπή. Οι λαοί περνούν σηκώνοντας στους ώμους τους
το μέγα φέρετρο του Μπελογιάννη.

ΤΟΥΣ ΣΚΟΤΩΣΑΝ. Τους σκότωσαν.

Ένας άνεμος που πέρασε μες απ' το σκοτεινό τούνελ της σιωπής μας έφερε το μαντάτο.

Τους σκότωσαν. Τους σκότωσαν.

Δuo ξεχασμένοι γλόμπτοι ξεθωριάζουνε στην ξώπορτα της μέρας.

Τους σκότωσαν.

Ο Πέτρος που ξυρίζονταν στην αυλή μπρος σ' ένα καθρεφτάκι της τσέπης απόμεινε με το χέρι
στον αέρα κρατώντας την ξυριστική του μηχανή σα να κρατούσε με τα δύο του δάχτυλα το χέρι του
κόσμου και να μετρούσε το σφυγμό του.

Ο Βαγγέλης που 'πινε το πρωινό του τσάι

απόμεινε με τη μπουκιά στο στόμα

σα να κρατούσε ανάμεσα στα δόντια του μια πέτρα.

Είταν πικρό το τσάι σήμερα. Αφουγκραζόμασταν

ένα μεγάλο αμάξι που σταμάτησε στο δρόμο –

ένας τροχός του χτύπησε στο βράχο.

Μπορεί να 'ταν ο τροχός της ιστορίας.

Γιατί η γριούλα που βούρτσιζε στην μπαλκονόπορτα

το μαύρο κυριακάτικο φουστάνι της

πέτρωσε εκεί σα να κατάλαβε

τι μαύρο που 'ναι το μαύρο χρώμα

σα να 'δε ανεβασμένη μια μαύρη σημαία στο κατάρτι του χρόνου.

Μπορεί και να 'ταν ο τροχός της ιστορίας. Τους σκότωσαν.

Σάλεψε ή γη. Σάλεψαν τ' αγκωνάρια του ουρανού.

Σάλεψε το δοκάρι του σπιτιού. Σάλεψε ή κρεμασμένη λάμπα

όπως σαλεύει το καρύδι στο λαιμό του ανθρώπου που καταπίνει το λυγμό του.

Σιωπή. Σιωπή. Τους σκότωσαν.

Κι είταν παράξενο να βλέπεις που δε σαλέψανε καθόλου οι αγελάδες και τ αρνάκια στην ταμπέλα
του χασάπικου,

μόνο σα να 'σκυψαν λιγάκι τα κεφάλια τους

και ν' αφουγκράζονταν κάτω απ' της γης ένα βαθύ-βαθύ ποτάμι.

Σιωπή. Σιωπή. Τους σκότωσαν.

Γιάννης Ρίτσος, *Ο άνθρωπος με το γαρύφαλλο*

În elaborarea comentariului, veți avea în vedere:

- integrarea textului dat în opera lui Giannis Ritsos; **4 puncte**
- prezentarea unei idei poetice relevante, menționând două cuvinte-cheie identificate în textul dat; **10 puncte**
- analiza semnificației simbolului central regăsit în textul dat; **10 puncte**
- respectarea normelor limbii literare (registru stilistic adecvat, normele de exprimare, de punctuație și ortografia). **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

1. Elaborați, în limba neogreacă, trei itemi de tip diferit pentru clasa a X-a, având în vedere textul de la subiectul I și valorificând oricare dintre competențele specifice de mai jos. **12 puncte**

1. Receptarea unei varietăți de mesaje transmise oral și în scris în diverse situații de comunicare

Competențe specifice	Forme de prezentare a conținuturilor
1.2 Desprinderea unei idei principale dintr-un mesaj simplu articulat și rar	Povestire orală
1.3 Identificarea de informații specifice în materiale simple, broșuri de informare, articole de ziar, reviste	Articole de ziar
1.4 Sesizarea ordinii evenimentelor dintr-un mesaj simplu articulat și rar	Publicitate
	Dialoguri simple

Programa pentru limba modernă 3, Programa B (intensiv – 5 ore pe săptămână), clasa a X-a (anul II de studiu), aprobată prin ordin al ministrului nr. 5201/24.12.2002

2. Prezentați, în limba neogreacă, două activități de învățare, valorificând textul de la subiectul al II-lea. **18 puncte**